

Kötélhúzás a Zöld Mezőben

A Zöld Mező azért írható nagy kezdőbetűvel, mert a Szeged és Vidéke Afész kisállattenyésztő szakcsoportja volt. Jelen pillanatban a nemrég megalakult Munkás Afész (amelynek létrehozója volt) berkeiben tevékenykedik névtelenül, s legfeljebb de facto tekinthető szakcsoportnak. Az új afész elnöke, s az egyik munkaterület vezetője szerint sok a rendezetlen ügyük, néhány dologban nem tudnak közös nevezőre jutni. Ebben az ellentmondásos helyzetben — legalábbis ők úgy érzik — nem biztos, hogy a legjobb érdekeltégi rendszer jut érvényre. Tudom, hogy eddig zavarosnak tűnik a bevezetés, ezért érdemes visszatekinteni az előzményekre.

A Zöld Mező Szakcsoport huszonegy esztendővel ezelőtt jött létre Kiskundorozsmán. Tagjai sorbaleptek a mezőgazdaságban, az iparban, sőt a szellemi életben dolgozó emberek, akik nyulat, galambot tartottak, tenyésztettek. Később sertésfelvásárlással is foglalkoztak, majd megszerezték a moráhalmiaktól a belfeldolgozás — nem is oly nagybecsült — területét. Ezután hatáskörükbe került Dorozsmán kívül Bordány és Zombó térsége. Öt évvel ezelőtt 30 ezer forint hasznát fizetett be a szövetkezet a népgazdasági kasszájába, tavaly viszont nem kevesebb, mint 2 milliós plusz jövedelmük volt. Abból lerótták az adót, félre tették fejlesztésre, szociális és kulturális alapot képeztek, s a tagság között is fölsozhattak 500 ezer forintot. A tagok száma hatszáz körül ingadozott.

Mi a helyzet ma? Azt mondják az említett vezetők, hogy az emberek szívesen telnek, tenyésztene, sőt talán még többet is, mint jelenleg, ha megéri. Ha megéri? Ha érdekelték a többletben! Szakcsoport vagy beolvastott „nagykalap”? Az afész képviselői azt mondták: legyen nagyobb önállósága egy-egy szakcsoportnak, ne legyenek veszteségesek. Ez az elv valóban egybevág minden állami törekvéssel. Ezután született meg az az elhatározás, hogy ezek a periférián elhelyezkedő szakcsoportok alakítsanak egy új afészt. A szakcsoportok között említendő: a tápiéai csoportja, a diszhal- és diszallattenyésztők érdekeltjei, a baromfieltevők, a kisállattenyésztők közössége és természetesen az emlegetett Zöld Mező Szakcsoport.

Tavaly a szegedi afész közgyűlésén kimondták, a hat szakcsoport vajlon ki és alakítson egy önálló afészt, amelyhez csak ezek a „periférikus” területek lesznek anyakönyvezve. Mindenki egyetértett a javaslattal. Különben is a szegedi afész 1,6 milliárdos forgalmából — a „kiközösítették” — legfeljebb 80 milliós tételről lehet szó. E munkavonalak korábban is kiestek a főcsapásból, talán még jót is tesznek, ha eltávoznak a belső pályáról. Az elképzelést támogatta a felsőbb érdekvedelmi szervezet, a MESZÖV, sőt a politikai és társadalmi szervezetek is egyetértettek vele. Megalakult az új afész előkészítő bizottság tavaly októberben. Névadot is tartottak: Munkás Afész néven jegyezhetők be a cégjegyzékbe őket. Az alakulás körülményeihez tartozik, hogy a legerősebb szakcsoportot szemelték ki az új önálló szövetkezet „gesztorának”.

A Zöld Mező termelési értéke, tagságának létszáma jelentette a gerincet. Azt is javasolta a felsőbb szervezet, hogy a Zöld Mező elnöke vállalja el az új afész vezetését, az elnöki tisztelet. A tagság ezzel egyet is értett, megszavazta.

De miként kap lábra egy új gazdasági szervezet? Sajnos, nem is oly egyszerű a dolog. Van határozat, szavazatbővítés, de nincs vezetés, nincs pénztáros, adminisztrátor és ehhez hasonlóak. Javaslát: ott a megválasztott elnök és helyettese, vegyenek föl tisztviselőket. De honnan és kiket? Ekkor kezdődött az első herce-hurca. Az új vezetőség nyilvánvalóan jóhiszemű. A MESZÖV munkatársa fölállított egy stábot. Elfogadta-e az új elnök? Miért ne fogadja volna el, hiszen neki nem voltak tapasztalatai, sőt kötelessége megbízni a felügyeleti, érdekvédelmi szervezet képviselőjének javaslatában. A kötékhúzás azonban nem ezeken a szemléskedéseken kezdődött. Más területen indult meg a harc.

Ott van a dorozsmai vágóhid, ahol évente 5–6 ezer sertést vágnak és dolgoznak föl. Azt is átvette az új afész, de elégedetlenkedtek a mai gazdasági eredményeivel. A vágóhid ma ráfizetéses. Az új afész számoltgató, tervezgetett, s rájötték, hogy ők a ráfizetés vagy a csekélyke eredmény helyett évente akár milliós nyereséget is kihoznának abból a húsfeldolgozó üzemből. Sőt, mivel a sertésenyésztés és -felvásárlás, -eladás a kezükben van, kiiktatnának néhány fölösleges vonalat, s akár — az első évekből ugyan befektetést igénylő nehézségek után — reflektorfénybe is állíthatnák a háttérben levő feldolgozót, sajátos, a vevők ízlésének megfelelő termékeket hoznának piacra. A tenyésztőkkel is tárgyaltak, akik ugyancsak előnyösebb helyzetbe kerülhetnének a korábbi állapotokhoz képest. Anyagiilag persze, ezzel is növelve az állattartási kedvet. Összegezve: 3 milliós felújításról volt szó. A szakemberek végigjárták a hasonló nagyszámú hazai vágóhidakat és megállapították, hogy a dorozsmai, sajnos, gyöngye azokhoz képest. De az említett korszerűsítés után utoléri azokat, s évente 10 ezer sertést dolgozhatnak fel, s annak eredményeként születne meg a közel egymil-

liós tiszta haszon. Mindenki jól járna: a tenyésztő, az afész, az állam és nem utolsósorban a vásárló.

Most mindenki arra gondol, hogy az új afész az államtól vagy a szövetkezetektől kérné az apanaszt a vágóhid korszerűsítéséhez. Erről szó sincs. A vágóhid-dal kapcsolatban levő tagság részjegyekkel fedezné a szükséges 3 milliót. A Munkás Afész berkeiben vezetőszerepet játszó volt zöldmezősök már a tenyésztőkkel is tárgyaltak, velük meg egyeztek — a szóbeli ígéretek birtokában — a dorozsmai vágóhid föllendítése ügyében. S ezután jött a „látat”. Önmagát akarja „befalni” az új afész, a hajdani zöldmezősöket nem szakcsoportként kívánja kezelni.

Minek ez a húzavona? Ha — s ebben mindenképpen egyet lehet érteni — létrejött a Munkás Afész, önállóította magát, a Szeged és Vidéke „nagyüzemből”, vállalva a pálya szélén levő területeket, akkor a volt szakcsoport miért ne lehetne ebben a megújult közösségben továbbra is szakcsoport, amelynek van némi önállósága, saját érdekelt-sége? A mai hat helyett legfeljebb hét-nyolc szakcsoportja lehetne a Munkás Afésznek. A hetedik a húsfeldolgozó, a nyolcadik pedig a keltető volna. Ez a kerek és jól szolgálna az egyéni, a csoport és a közösségi érdekeket.

Tovább folytatni aligha szükséges ezt a különben is bonyolult ügyet. A MESZÖV elnökének megemlíttem a címben is jelzett kötékhúzás dologát. Az elnök azt mondta, egyetért a Munkás Afész tagjainak törekvéseivel, hiszen tevékenységük hasznos a magyar népgazdaságnak és a szövetkezetpolitikai célkitűzéseknek. Végül mit mondhat az újságíró? Rendezzék közös dolgokat mindannyiunk javára. A Zöld Mezőben ne kötékhúzással fecséreljék az erőket, s a Munkás Afész munkálkodjék.

Gazdag István

Történelmi játékok

Jancsó Miklós rendezi

Jancsó Miklós rendezi az idei nagyvászonyi történelmi lovasjátékokat — jelentették be a rendező bizottság ülésén, amelyen részt vett a neves filmrendező is.

A nagymúltú játékokat augusztus 5–6–7-én tartják meg. A korszakos jelenetek felidéznek majd Mátyás korát, és a helyszínen, Nagyvá-

zsony környékén történt eseményeket, a legendás híri Kinizsi Pál emlékét. A középkori bajvívóversenyt kaszkadőr-csoport eleveníti meg. A történelmi játékok mellett az idén is megrendezik a Magyar Lovas Szövetség versenyét és bemutatóit.

Fórum a családjáért

Szegeden a lakosság döntő többsége, 70 százaléka el a család kötelekben. Sajnos egyre több a gond. Számos kedvezőtlen, nem kevés aggodalomra okot adó problémával találkozunk. A családok harmonikus életét lehetetlenne tevő tényezők közül csak a legszükségesebbeket említjük.

1979-ben 592 válás történt Szegeden, 1982-ben ez a szám 671-re emelkedett. Nő a veszélyeztetett gyerekek száma. Az elmúlt esztendőben közel 2 ezer fiatalkorú érdekében volt szükség védő-illetve óvintézkedésekre. Több a fiatalkorú bűnözés is, s egyre nagyobb méreteket ölt az alkoholizmus és az öngyilkosság. És még sorolhatnánk a gondokat, problémákat, amelyekkel most családok

születnek, ezért jelentkeznek, ezért orvoslásuk is komplex segítséget kíván.

E cél érdekében alakult meg a közelmúltban a Szeged megyei városi tanács keretében a családpolitikai fórum. Arra hívatott, hogy a halmozottan jelentkező családi problémákat együttesen oldja meg, s koordinálja a városban a családpolitikai tevékenységnek szinte valamennyi részterületének van gazdája. Gondoljunk a házasság előtti tanácsadásra, a terhesgondozásra, a nevelési és pálválasztási tanácsadókra, a különböző korosztályokkal foglalkozó szociális intézményrendszerre. Ki-ki végzi a maga részfeladatát. De mi-ként a családi diszharmóniát szülő problémák is ösz-

Tízezrek részvételével

Felszabadulási emléktúrák

A természetbarátok hagyományja, hogy ilyenkor, tavasz elején túrákkal, kirándulásokkal emlékeznek meg hazánk felszabadulásának évfordulójáról. Évtizedekig a Vöröskő volt az egyetlen színhely, az utóbbi években azonban jó néhány vidéki szövetség saját programot állított össze, útvonalat jelölt ki, amelyet végigjárva emlékezhettek a

résztevők 1945 kora tavaszi heteire, történelmi évfordulóira.

Az idén március 27-re tervezik a vöröskői megemlékezést, amely tízezreket mozgósítva méltán reprezentálja az országos természetbarát mozgalmat. Ezen kívül hét helyen terveznek felszabadulási túrát, amely tudatosítja a politikai és a sportmozgalom kapcsolatát.

Totó-lottó sajtótájékoztató

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság keddi sajtótájékoztatója stilszerűen kezdődött: a tv nyilvánossága előtt ekkor húzták ki az idei első tv-lottó nyerőszámait. A tájékoztatón Andor Tibor ügyvezető igazgató bejelentette, hogy mostantól kezdve az eddigi kettő helyett négy alkalommal, tavasszal, nyáron, ősszel és télen bocsátanak ki tv-lottót. Ez mind a négy alkalommal külön jártékhétként helyezik el az előfizetéses szelvényeken. Lottó-júniális is lesz az idén, s ekkor az előfizetéses lottószelvények rendkívüli sorsolásban vesznek részt.

A sajtótájékoztató legfőbbeként érdeklő témája az volt, miképpen alakul az utóbbi időben érhetően, oly sok vihart kavart totó-játék sorsa. Mint az ügyvezető igazgató elmondotta, az ismertes visszaélések miatt Nyári Totó Kupát idén nem rendeznek. A Magyar Labdarúgó Szövetség vezetőivel egyetértésben nem szerepeltek hazai csapatokat a totó-szelvényeken mindaddig, amíg a folyamatban levő vizsgálatok le nem zárulnak. Egyelőre olasz csapatok mérkőzéseire fogadhatnak a totózók, s a tapasztalatok szerint az itáliai együttesek népszerűek: többen vásárolnak totó-szelvényt, mint korábban. Míg tavaly hetente átlagosan 4,5 millió szelvényt talált vevőre, az elmúlt hetekben a fogadók 6–6,5 millió szelvényt töltöttek ki.

A totózókat a nyári szünet idején sem fosztják meg a játék lehetőségétől, a hazai totó-kupa helyett Intertotó terveknek a játék folyamatosága érdekében. A tárgyalásokat az Intertotó-szervezettel már megkezdték, s várhatóan egy magyar csapat is szerepel majd a szelvényeken. Ez az egyet néhány héten belül kell benevezni, s ez ügyben a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság már megkezdte tárgyalásait a labdarúgó együttesek vezetőivel. A hat hélig tartó Intertotó idején várhatóan megváltozik majd a szelvények beküldésének

határideje és értékelésének időpontja, mert a nemzetközi szabályzat értelmében ezek a csapatok nem vasárnap, hanem szombaton játszanak.

A Sportfogadási és Lottó-igazgatóság idén is meghirdeti az Országos Közlekedésbiztonsági Tanácsnál közös totópályázatát, ezúttal „Figyelj a jelzés!” címmel. Ezen a KRESZ-vetélkedő gépkocsit sorsolnak ki a legjobb eredményt elézők között.

Hétköznapi Mitől lyukad a fogunk?

Senki sem tudja. Legalábbis ez derült ki a Hétfő egyik riportjából. Feltételezések persze vannak, de hogy pontosan mi okozza a fogszuvasodást, azt még nem sikerült hirtel érdemi bizonyítani.

Rendszeres olvasója vagyok mindenféle egészségügyi felvilágosító szakkönyvek, prospektusok, film-riportok és gyermekokosító diafilmnek. Igyekeznek is betartani a sok jó tanácsot, amit a tudós doktorok adnak a tömegközvetítő csatornáin. Csak éppen azt nem tudom eldönteni, hogy melyiket fogadjam meg.

Valaha például sokat hallottam az almaevés jótékony hatásáról. Az alma tisztítja a fogat, gátolja a fogmozgató károsodását. Merőben hamis és elavult elmélet, figyelmeztetett egy másik szakkönyv. Az alma rostjai éppúgy közérzékeny a fogaknak, mint más étel. Ugyanolyan káros hat lefekvés előtt almat

Még jobban

Pénzintézetek együttműködése

A Csongrád megyében működő pénzintézetek — Állami Fejlesztési Bank, OTP, Magyar Nemzeti Bank, Állami Biztosító megyei igazgatóságai — gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetői megbeszélést tartottak Szegeden, a Magyar Kereskedelmi Kamara dél-alföldi összekötő bizottságának szegedi székházában, hogy a közöttük már kialakult együttműködést a jövőben még szorosabbá, hatékonyabbá tegyék. Az együttműködés eddigi eredményeit dr. Horváth Gyula, az MNB megyei igazgatóságának vezetője összegezte bevezetőjében, s körvonalazta azokat a feladatokat, melyek megoldásában előrelépést hozhat a pénzintézetek közötti kapcsolat továbbfejlesztése.

A megbeszélés résztvevői egyetértettek abban, hogy a Csongrád megyében működő pénzintézeteknek rendszeresen egyetértésben érdemes munkájukat. Emellett meghallgatták a Magyar Kereskedelmi Kamara helyi irodájának tájékoztatóját az összekötő bizottság tevékenységéről feladatairól, amelyet Polák Zoltán tanácsadó ismertetett.

Lakótelepi tévelygő

Fogalmam sincs, hogy a mi házuknak melyik az eleje. Erről is kocka, arról is kocka. Erről is van ajtó a lépcsőházon, arról is. Ha gyalog indulok el hazulról, a déli ajtón lépek ki, ha kocsizni szándékozom, az északi. A lodzánk délre néz, a konyha északra.

Vannak persze bizonyos jelek, amelyek arra utalnak, hogy a házunk a déli oldal az eleje. Például: arról költözött a lakótelepi szolgáltatás előőrsét jelentő butik és zöldséges bolt. Északról vannak a szemétes konténerek. Valamennyi lodza délre néz, a legbiztosabb jelek azonban azt tekintik, hogy délről ki van írva, hogy hívják az utcát, és melyik ház hányas számot visel.

A déli oldalt azonban csak gyalog lehet megközelíteni. Aki gépkocsin érkezik, az autót felől nem lát semmit. Sem utcanevet, sem házszámot. Következésképpen, aki nem ott lakik, annak fogalma sincs, hogy hol jár. Rengeteg a kanyargós, szűk, gyakran segítség erejével

enni, mint cukrot szopogatni. Hanem a fluoros fogkrém, vagy a fluoros konyhasó, az valóban megmenekít fogunk odvasodásától. Borzasztóan kártékony viszont a rágógumi, amelynek ízesítő anyagai is elindíthatják a rémséges kinnokkal, az egész szervezet kiterjedő károsodással fenyegető folyamatot.

Fluoros só nincs a boltban, olykor már fluoros fogkrémet sem lehet kapni. Hasznos tanácsnak azonban bővíben vagyunk, ezért nem kell devizában fizetni. Az újabb javaslat: rágjunk rágógumit, együnk almát.

Lassan ott tartok, hogy a sokféle, egymásnak ellentmondó felvilágosítás hatása az ellenkezőjére fordul. Ha ettől is lyukad, meg attól is, ha az egész attól függ, melyik orvosnak melyik módszer a „heppje”, akkor inkább csokoládét eszünk. Igaz, hogy attól biztosan kilyukad. De az legalább jóízű!

Tanács István